

กลยุทธ์การป้องกันปัญหาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Strategy for Narcotics Problem Prevention through People Participation in Bang Saphan District, Prachuap Khiri Khan Province

เกตุณา ผิวผุด* และ สาโรช เพ็ญแก้ว
Ketnapa Pewput* and Saroj Phueakbuakhao

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000
Public Administration, Humanities and Social Sciences, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: ketnaphaphiwphiwphud@gmail.com

Received: 25 December 2019, Revised: 20 February 2020, Accepted: 11 March 2020

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) มาตรการป้องกันยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอบางสะพานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาเสพติดในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 3) ความสัมพันธ์ของกระบวนการการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีกลยุทธ์การป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 4) เสนอกลยุทธ์การป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อยู่ในเขตอำเภอบางสะพานจำนวน 398คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เชิงปริมาณ คือความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) มาตรการป้องกันยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอบางสะพานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่อำเภอบางสะพาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ของกระบวนการการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในทางบวกอยู่ระหว่าง -.032 ถึง .092 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4) กลยุทธ์การป้องกันปัญหาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่ามีทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่าย ด้านการบำบัด ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน

คำสำคัญ : กลยุทธ์การป้องกัน ปัญหาเสพติด การมีส่วนร่วมของประชาชน

Abstract

The objectives of this research was to: 1) measure for narcotics prevention in the area of Bang Saphan District, PrachuapKhiri Khan Province, 2) investigate people participation in preventing narcotics problems in Bang Saphan District, PrachuapKhiri Khan Province, 3) examine the relationship between the process of preventing and solving narcotics problem and people participation in preventing and solving narcotics problem in Bang Saphan District, and 4) propose strategies for preventing and solving narcotics problem through people participation in Bang Saphan District, PrachuapKhiri Khan Province. The research samples were 398 people in Bang Saphan District. The

research instruments were a questionnaire and an interview form. The quantitative data were analyzed by computing frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient, whereas the qualitative data were analyzed by using content analysis.

The research results were as follows: 1) The measure for narcotics prevention in Bang Saphan District, PrachuapKhiri Khan Province was overall at a high level. 2) The people participation in narcotics prevention in Bang Saphan District was overall at a high level. 3) There was a positive relationship between -.032 to .092 with statistical significance at the 0.01 level of the process of preventing and solving narcotics problem and people participation in Bang Saphan District, PrachuapKhiri Khan Province. 4) The strategies for preventing and solving narcotics problem through people participation shown that there are three aspects include network construction, immunotherapy, and immunization.

Keywords : Strategy of prevention, narcotics problem, people participation

บทนำ

ในรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กำหนดทิศทางควบคุมความรุนแรงของสถานการณ์ยาเสพติดตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดปี 2558 – 2562 ยึดการขับเคลื่อนแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน ชุมชน มั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559–2560 ผู้วิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับสังคม โดยมุ่งลดอัตราเสี่ยงต่อยาเสพติดของผู้มี โอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การลดผู้เสพยาใหม่และผู้กระทำความผิดรายใหม่ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดจากทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดพลังแผ่นดิน ความเข้มแข็ง และความยั่งยืนในระยะยาว โดยศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ได้กำหนดกลยุทธ์และแนวทางในการแก้ปัญหา ด้วยการ การปิดแนวตะเข็บชายแดน การสกัดสารตั้งต้น การป้องปรามไม่ให้มีการ กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การป้องกันกลุ่มเด็กและเยาวชน การบำบัดรักษา และการยึดหลักนิติรัฐ นิติธรรมในการปราบปราม ลงโทษผู้ผลิต ผู้ค้า รวมทั้งการแก้กฎหมายให้ผู้เสพยาเสพติดเป็นผู้ป่วย โดยไม่ต้องถูกดำเนินคดี และให้เข้ารับการบำบัดรักษาทันที เพื่อลดจำนวนผู้เสพยาเสพติดเป็นการลดความต้องการยาเสพติด ให้น้อยลง การแก้ปัญหา ยาเสพติดดังกล่าวจะสำเร็จได้ ต้อง ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำรวจและทหารในพื้นที่อย่างจริงจัง [1]

ขณะเดียวกันสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือ ป.ป.ส. ได้กำหนดทิศทางการป้องกันและ แก้ไขปัญหา ยาเสพติดเนื่องจากปัจจุบันยาเสพติดยังคงเป็นภัยคุกคามของโลก ในระยะที่ผ่านมาประเทศไทยสามารถควบคุมการ ผลิตยาเสพติดได้แต่ยังได้รับผลกระทบจากการลักลอบลำเลียง ยาเสพติดจากภูมิภาคและประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาจำหน่าย ภายในประเทศ โดยยาบ้าและไอซ์เป็นตัวยาสาคัญ กลุ่มเป้าหมายช่วงอายุ 15-29 ปีซึ่งเป็นอนาคตของชาติเป็นกลุ่มที่เข้าไปเกี่ยวข้อง กับการเสพยาที่สุด (ประมาณร้อยละ 60 ของผู้เสพยา) สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยในปัจจุบันได้ส่งผล กระทบและเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศอย่างรุนแรง และมีแนวโน้มทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น เนื่องจากยาเสพติดได้แพร่ระบาด ขยายตัวอย่างรวดเร็วเป็นวงกว้าง ถึงตำบล หมู่บ้าน ชุมชน และสถาบันการศึกษาซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของสังคม โดยกลุ่ม กระบวนการค้ายาเสพติด ได้จัดตั้งเครือข่ายการค้าที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น มีการนำยาเสพติดเข้ามาจำหน่ายตามความต้องการของ กลุ่มเป้าหมาย สภากาชาดดังกล่าวถือเป็นการทำลายทรัพยากรบุคคลของชาติให้ด้วยคุณภาพ ส่งผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ ทุกรัฐบาลมีนโยบายที่แก้ไข ปัญหา ยาเสพติดอย่างจริงจัง แต่ปัญหาการแพร่ระบาดของ ยาเสพติดไม่ลดลง กลับทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น [2]

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความเคลื่อนไหวของเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่เชื่อมโยงกับเครือข่ายภาคเหนือและภาคใต้ ผู้ เสพรายใหม่ยังมีโอกาสเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นพื้นที่ ที่มีชาวต่างชาติเข้ามาจำนวนมาก ทั้งการเข้ามาท่องเที่ยวและ การเข้ามาทำงาน โดยเฉพาะแรงงานชาวพม่าซึ่งพบ การเข้ามากระทำความผิดในคดียาเสพติดมากกว่าสัญชาติอื่นๆ พื้นที่จังหวัด

ประจวบคีรีขันธ์ทางด้านทิศตะวันตกติดกับพม่าตลอดแนวประมาณ 212 กิโลเมตร สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบทอดตัวขนานไปกับเทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งเป็นแนวเขตแดนมีช่องทางผ่านเข้า - ออก ระหว่างไทยกับพม่าหลายช่องทาง อีกทั้งจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีความยาวจากทิศเหนือจดทิศใต้ตามแนวทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ประมาณ 222 กิโลเมตร จึงเกิดปัจจัยที่เสี่ยงที่ยากแก่การควบคุมและบริหารจัดการ ส่งผลให้เกิดการจับกุมผู้ค้ารายสำคัญขณะที่มีการลำเลียงยาเสพติดผ่านจากภาคอื่นไปสู่ภาคใต้ และมีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาหากกองทัพมดลำเลียงยาเสพติดผ่านเข้า - ออก ตามช่องทางจุดผ่อนปรนการค้าชายแดน/ หรือช่องทางธรรมชาติอื่นๆ ซึ่งมีประมาณ 33 ช่องทาง [3]

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การป้องกันปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อเป็นแนวทางให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเฝ้าระวังและจัดโอกาสของบุคคลที่จะผลิต จำหน่าย ครอบครองยาเสพติดตลอดจนชุมชนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดและพัฒนาโครงการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษามาตรการป้องกันยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอบางสะพานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหายาเสพติดในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของกระบวนการการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดกับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยมีกลยุทธ์การป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
4. เพื่อเสนอกลยุทธ์การป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขอบเขตการวิจัย

1. **ขอบเขตทางด้านเนื้อหา** มุ่งที่จะศึกษากลยุทธ์การป้องกันปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการหลายท่านทั้งไทยและต่างประเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์ได้เป็นการมีส่วนร่วมทั้งหมด 5 ด้าน 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 5) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

2.1 ประชากรในการทำวิจัยเชิงปริมาณ ครั้งนี้ คือ ประชากรที่อยู่ในเขตอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 61,870 คน [4]

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ จากการเก็บแบบสอบถามได้แก่ ประชากรที่อยู่ในเขตอำเภอบางสะพาน มีจำนวนประชากรทั้งหมด 61,870 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามหลักการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของสูตร [5] ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน

3. ขอบเขตตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วยมาตรการป้องกันปัญหายาเสพติดสำนักงานตำรวจแห่งชาติการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย 5 ด้าน 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 5) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) กลยุทธ์การป้องกันปัญหายาเสพติด โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4. ขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษาเป็นการวิจัยเฉพาะในเขตพื้นที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

5. ขอบเขตด้านเวลาผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการทำวิจัยตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2561 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 รวมระยะเวลา 6 เดือน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การป้องกันปัญหาเสพติด โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อำเภอบางสะพาน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม ในการเก็บข้อมูลประชากรประกอบด้วย ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอบางสะพาน จำนวน 7 ตำบลการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เจาะลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรบางสะพาน รองผู้กำกับสอบสวน รองผู้กำกับสืบสวน ผู้นำทางด้านจริยธรรม ผู้นำทางด้านศาสนา ผู้นำท้องถิ่น จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา ในการนำเสนอเป็นข้อความพรรณนา โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอบางสะพาน จำนวน 7 ตำบล โดยใช้สูตรของ [5] ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) หรือที่ระดับความคลาดเคลื่อนยอมรับได้ไม่น้อยกว่า 5% ดังนี้

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 398 ครัวเรือน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยกำหนดประชากรที่อยู่ตำบลแต่ละแห่ง จากนั้นสุ่มตัวอย่างออกมาจากแต่ละตำบลโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ส่วนผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ คือผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรบางสะพาน รองผู้กำกับสอบสวน รองผู้กำกับสืบสวน ผู้นำทางด้านจริยธรรม ผู้นำทางด้านศาสนา ผู้นำท้องถิ่น รวมทั้งสิ้น 14 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถาม กลยุทธ์การป้องกันปัญหาเสพติด โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ในพื้นที่อำเภอ บางสะพาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้) ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรการป้องกันยาเสพติด3) ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ลักษณะคำถามตอนที่ 2-3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากเอกสาร โดยศึกษาจากหนังสือ บทความ วารสาร ผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ ตลอดจนเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ซึ่งการสัมภาษณ์ครั้งนี้กำหนดแนวทางการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ส่วนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยวิธีเลือกแบบเจาะจงเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาจากการตัดสินใจของผู้วิจัยเอง ลักษณะของกลุ่มที่เลือกเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันปัญหาเสพติดในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรบางสะพาน รองผู้กำกับสอบสวน รองผู้กำกับสืบสวน ผู้นำทางด้านจริยธรรม ผู้นำทางด้านศาสนา ผู้นำท้องถิ่น

2. การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารแนวคิดที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาสร้างแบบสอบถามและกำหนดรูปแบบของแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดที่ได้กำหนดไว้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบให้คำแนะนำแก้ไขและปรับปรุงตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามรายข้อกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะวัด (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67-1.00 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับจากประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอบางสะพานและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ได้เลือกไว้ จำนวน 30 ชุด นำผลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .966

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้สถิติค่าความถี่และค่าร้อยละ

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการป้องกันปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอบางสะพาน ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.3 วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของกระบวนการการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนใช้สถิติทดสอบแบบสมมุติฐานในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

สรุปผลการศึกษา

สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ

มาตรการป้องกันยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอบางสะพานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับมากที่สุด ได้แก่ มาตรการสืบสวนติดตาม จับกุมตามหมายจับในคดียาเสพติด รองลงมา ได้แก่ มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาและชุมชน และมาตรการสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติดตามลำดับและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ มาตรการปราบปราม จับกุมผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ลำเลียงยาเสพติดทุกระดับ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรการป้องกันยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอบางสะพานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมและรายด้าน

มาตรการป้องกันยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอบางสะพานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	\bar{X}	S.D	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
1. มาตรการปราบปราม จับกุมผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ลำเลียงยาเสพติดทุกระดับ	3.75	0.56	มาก	6
2. มาตรการสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติด	3.89	0.66	มาก	3
3. มาตรการสืบสวนติดตาม จับกุมตามหมายจับในคดียาเสพติด	3.98	0.71	มาก	1
4. มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาและชุมชน	3.92	0.58	มาก	2
5. มาตรการควบคุมเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	3.79	0.70	มาก	4
6. มาตรการสนับสนุนการปฏิบัติตามแผนประชารัฐร่วมใจสร้างหมู่บ้าน/ชุมชน มั่นคงปลอดภัยยาเสพติด	3.76	0.67	มาก	5
เฉลี่ยรวม	3.85	0.54	มาก	

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่อำเภอบางสะพานค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในด้านผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตามลำดับและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ตามลำดับ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันยาเสพติด ในพื้นที่อำเภอบางสะพาน โดยภาพรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่อำเภอบางสะพาน	\bar{X}	S.D	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	3.57	0.73	มาก	5
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.64	0.74	มาก	3
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	3.75	0.74	มาก	1
4. ด้านการมีส่วนร่วมด้านการประเมิน	3.58	0.68	มาก	4
5. ด้านการมีส่วนร่วมในด้านผลประโยชน์	3.69	0.65	มาก	2
เฉลี่ยรวม	3.64	0.64	มาก	

การทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหายาเสพติดในอำเภอบางสะพานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณตามที่ตั้งสมมติฐาน ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่าแนวทางการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบด้วย ด้านมาตรการปราบปราม จับกุมผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ล่าเหยื่อยาเสพติดทุกระดับ (X_1) ด้านมาตรการสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติด (X_2) ด้านมาตรการสืบสวนติดตาม จับกุมตามหมายจับในคดียาเสพติด (X_3) ด้านมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาและชุมชน (X_4) ด้านมาตรการควบคุมเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (X_5) ด้านมาตรการสนับสนุนการปฏิบัติตามแผนประชารัฐร่วมใจสร้างหมู่บ้าน/ชุมชน มั่นคงปลอดภัยยาเสพติด (X_6) มีความสัมพันธ์กับกลยุทธ์การป้องกันปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อำเภอบางสะพานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (Y_{tot}) ในทางบวกอยู่ระหว่าง -.012 ถึง .045 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านมาตรการควบคุมเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีความสัมพันธ์กันมากที่สุดที่ .045 ส่วนด้านมาตรการสนับสนุนการปฏิบัติตามแผนประชารัฐร่วมใจสร้างหมู่บ้าน/ชุมชน มั่นคงปลอดภัยยาเสพติดระดับมีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดที่ -.012 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างด้านมาตรการปราบปราม จับกุมผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ล่าเหยื่อยาเสพติดทุกระดับ (X_1) ด้านมาตรการสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติด (X_2) ด้านมาตรการสืบสวนติดตาม จับกุมตามหมายจับในคดียาเสพติด (X_3) ด้านมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาและชุมชน (X_4) ด้านมาตรการควบคุมเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (X_5) ด้านมาตรการสนับสนุนการปฏิบัติตามแผนประชารัฐร่วมใจสร้างหมู่บ้าน/ชุมชน มั่นคงปลอดภัยยาเสพติด (X_6) กับกลยุทธ์การป้องกันปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อำเภอบางสะพานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (Y_{tot})

	Y_{tot}	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6
Y_{tot}	1	-	-	-	-	-	-
X_1	.033	1	-	-	-	-	-
X_2	-.042	.682**	1	-	-	-	-
X_3	-.043	.631**	.771**	1	-	-	-
X_4	-.045	.546**	.650**	.725**	1	-	-
X_5	.045	.546**	.650**	.725**	1.000**	1	-
X_6	-.012	.410**	.485**	.677**	.616**	.616**	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่อำเภอบางสะพาน ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน (X_1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (X_3) ด้านการมีส่วนร่วมด้านการประเมิน (X_4) ด้านการมีส่วนร่วมในด้านผลประโยชน์ (X_5) มีความสัมพันธ์กับกลยุทธ์การป้องกันปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อำเภอบางสะพานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (Y_{tot}) ในทางบวกอยู่ระหว่าง -.032 ถึง .092 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านการมีส่วนร่วมในด้านผลประโยชน์มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดที่ .092 ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ระดับมีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดที่ -.032 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน(X_1)ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_2)ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (X_3)ด้านการมีส่วนร่วมด้านการประเมิน (X_4)ด้านการมีส่วนร่วมในด้านผลประโยชน์ (X_5) กับกลยุทธ์การป้องกันปัญหาสุขภาพเสฟติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อำเภอบางสะพานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (Y_{tot})

	Y_{tot}	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5
Y_{tot}	1	-	-	-	-	-
X_1	.082	1	-	-	-	-
X_2	-.032	.852**	1	-	-	-
X_3	-.074	.779**	.838**	1	-	-
X_4	.092	.800**	.839**	.819**	1	-
X_5	-.042	.637**	.679**	.652**	.773**	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

จากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญใช้การเลือกแบบเจาะจง โดยการสัมภาษณ์เจาะลึก) แบบมีโครงสร้าง ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันปัญหาสุขภาพเสฟติดในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ทั้งสิ้น 14 คน ดังประเด็นต่อไปนี้

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การป้องกันปัญหาสุขภาพเสฟติด โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีประเด็นการอภิปราย ดังนี้

1. มาตรการป้องกันยาเสฟติดในเขตพื้นที่อำเภอบางสะพานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ [6] การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพเสฟติด ศึกษากรณี อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาสุขภาพเสฟติดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอนพบว่า การมีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์เป็นอันดับหนึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือการมีส่วนร่วม ในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ตามลำดับ และลำดับสุดท้าย อยู่ในระดับน้อย คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันยาเสฟติดในพื้นที่อำเภอบางสะพาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ[7] การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาสุขภาพเสฟติดในเขตพื้นที่อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาสุขภาพเสฟติดภาพรวมประชาชนมีบทบาทและลักษณะการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และด้านในการร่วมตัดสินใจตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ [8] การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมด้านยาเสฟติด : กรณีศึกษาประชาชนในหมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมด้านยาเสฟติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05และมีทิศทางเดียวกัน

3. กลยุทธ์การป้องกันปัญหาสุขภาพเสฟติด โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อำเภอบางสะพานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่า แนวทางการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพเสฟติดสำนักงานตำรวจแห่งชาติในทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01สอดคล้องกับงานวิจัยของ [8] การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมด้านยาเสฟติด : กรณีศึกษาประชาชนในหมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม พบว่า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมด้านยาเสฟติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05และมีทิศทางเดียวกัน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่อำเภอบางสะพานในทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ [8] การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมด้านยาเสพติดกรณีศึกษาประชาชนในหมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐมพบว่า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมด้านยาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ [10] การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ชายแดนไทย – พม่า อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในภาพรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ [11] การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพกรณีศึกษาน้ำพุร้อนอำเภอหนองหญ้าปล้องจังหวัดเพชรบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมในการประสานงานการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลและการมีส่วนร่วมในการทำนุบำรุงและปรับปรุง แก้ไขปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการศึกษารื่อง กลยุทธ์การป้องกันปราบปรามยาเสพติด โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้ข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการวางแผนและการจัดการในการพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายที่ตอบสนองต่อกลยุทธ์ ทิศทาง และเป้าหมายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมตำรวจโดยเฉพาะทางด้านงานป้องกันอาชญากรรมด้วยความเต็มใจ
2. ควรจัดให้มีเวทีระดมความคิดเห็นระหว่างตำรวจ บ้าน วัด โรงเรียน ท้องถิ่น และฝ่ายปกครองเพื่อ เรียนรู้ร่วมกัน โดยการจัดเวทีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นใน หมู่บ้านเพื่อร่วมกันจัดทำแผนงาน กิจกรรมในการแก้ไขปัญหา
3. ควรนำข้อสรุปจากแนวทางการพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชน สัมพันธ์ ที่นำเสนอในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การจัดกิจกรรมในการป้องกันอาชญากรรมอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรม ให้ประชาชนสืบทอดความเป็นเครือข่าย จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ให้สถานีตำรวจ
4. ควรกำกับดูแลและติดตามประเมินผลกิจกรรมของเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรมทุกระยะ เพื่อสนับสนุน หรือแก้ไขปัญหาในการป้องกันอาชญากรรมในหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัย

การวิจัยครั้งต่อไปควรจัดทำตัวแปรต้นให้ครอบคลุมตามลักษณะพื้นที่ที่ทำการวิจัยเพื่อจะเป็นข้อมูลใช้ศึกษาได้กว้างขวางขึ้น ซึ่งแตกต่างกันไปตามลักษณะขอบเขตการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงาน ป.ป.ส .แผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้านชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559 -2560.แนวทางดำเนินงานขับเคลื่อนแผนประชารัฐสร้างหมู่บ้านชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติดแนวทางดำเนินงานขับเคลื่อน; 2559.
- [2] สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด. ความรู้และแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด; 2553.
- [3] ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์; (อินเทอร์เนต). ประจวบคีรีขันธ์ เปิดยุทธการกวาดล้างยาเสพติดสนองนโยบายรัฐบาล ที่กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาเร่งด่วน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนช่วยขจัดปัญหายาเสพติดให้หมดไปจากพื้นที่[เข้าถึงเมื่อ 31 สิงหาคม 2562]. เข้าถึงได้จาก http://122.155.92.12/centerweb/news/NewsDetail?NT01_NewsID=TCATG191219113239593
- [4] Yamane, T. Statistic: An Introductory analysis. 3 rd. New York: Harper & Row; 1973.
- [5] อำเภอบางสะพาน ประจวบคีรีขันธ์: (อินเทอร์เนต) งานทะเบียนราษฎรที่ว่ากรอำเภอบางสะพาน. [เข้าถึงเมื่อ 31 สิงหาคม 2562]. เข้าถึงได้จาก <http://www.prachuap.go.th/index.php?name=research&page=9>

- [6] อธิพงษ์ คั่นศิริ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพืดศึกษากรณี อำเภอกาหลง จังหวัดระยอง [รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยบูรพา;2560.
- [7] สัจจาล ปานม่วง. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาขยะพืดในเขตพื้นที่อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม. [รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี; 2560.
- [8] ณัฐพงศ์ ปัญญากาญจน์. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมด้านยาเสพติด : กรณีศึกษาประชาชนในหมู่บ้านในจังหวัดนครปฐม . [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล; 2559.
- [9] อัมพร ภูแก้ว. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลพลวงอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี.[วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต]. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา; 2556.
- [10] พันตำรวจโท สิงห์ ปานะชา. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ชายแดนไทย – พม่า อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี. [ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์]. วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม; 2555.
- [11] วรณิศา สีฟ้า. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพกรณีศึกษาน้ำพุร้อนอำเภอนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 2562;9;2:111-121